

33-81

ВЛ. ИВАНОВ

М ö d
В I Т В O Ö
П Y P I Г Ö Н

К О М И Г О С И З Б А Т

СВЯТАЕ ДУХИ
ОМЪ ПЪРВОУЧЕБНИКЪ №
БХ. 1933. 01.
СПЕЦХРАНЕНИЕ
КНИЖНИ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
БИБЛИОТЕКИ ИМ. Ф. И. ЛЕНИНА

С Y К Т Y В К А Р
1 9 3 3

СРЕДНЕАЗИЯ
ИЗДАТЕЛЬСТВО
ИЗДАТЕЛЬСТВО И. В. СЕРГЕЕВА

338.1

21-20

~~1913~~

ПРОБЕЖЕНО

ВЛ. ИВАНОВ

2

М О Д
В. И Т В О О
ПЫРІГÖН

33-81

ВКП(б) Војвыв Крајком
1932 во деkabpca плe-
нум' вылын вiоталом

ОБЛ. ЦЕНТ. БИБЛИОТЕКА

~~СПЕЦХОЗ~~
Кoми республiкaнcкoй
БИБЛИОТЕКИ ИМ. В. И. ЛЕНИНА

КОМІГІЗ
СЫКТЫВКАР 1933

Вл. Иванов. На пороге вто-
рой пятилетки. Перевод с
русского.

Изд. № 1, Тираж 4000,
Зак. № 1546. Уп. Обл. №А--1188
Сдано в набот 2/1-33 г.
Подписано к печати 26/1-33 г.
Редактор М. Доронин.
Тех редактор А. Киселев,

Т. 1. Изд. ГИЗ-а, Сынтыв. Коммуни.

1. Матыса моҗас.

Јортјас! Пленумдн ужд кутчыстбч меным окота вiставны некымн кыв. Тајд пленумыс партија Војвыв Крајувса Комитетдн зев колана i коланлунсб сылыс содтдны кујим тддчанатор.

Медвоцча тддчана торјыс—сјд, мыј III пленум чукдртчiс кык зев ыжыд iсторическдј кад костын, кык пјатiлетка костын. Первојја пјатiлетка сјд—зон выд iсторiја мувывса јбз олдын, сјд—социализмдн вермдм. Тајд пјатiлетка-ыс медвоц тддчана СССР-ын социалистическдј економикалы фундамент ештддмдн, индустриализација нубддмын зев гырыс уопехјасдн, коддн лоi вдчдма подув Сбвет Сојузса став народндј овмдсын техника боксањ реконструкција нубддмлы.

Первојја пјатiлетка помадб сещдм олдын, кор лоiсны зев гырыс социалндј воковјас сиктын: лбсддма совхозјас, колхозјас, МТС-јас да МТФ-јас.

Гьль да шьоркофема крестана пьыс кызвыныс сувтисны социалистическь туй выль. Сиктын социалистическь перефелка нуьдбмын верьмьяс вылын, колхозьясь массьвьжа пьрьм вылын бырьдсь кулак, кьзэ класс. Кулаксь пазьдсьма, но абу на эькьэ жугьдсьма.

Робочь класс воис ьжыд верьмьясас зев чорьд классьвьжэ тышсьн. Тажь классьвьжэ тышас жьнмис, воопитэйтис пролетаріат да колхозьникьяс, тажь школаас быдмисны, велдьчисны уна со, уна дас сурс выль ударник социализм стрьитан уж выль.

Первоьжа пьятилеткалдьн ітогьясас—партья генеральнь эьчльн зев ьжыд верьмьясас. Троцкьзмьс мь пазьдьм, сьжэ важдьн-ьн льконтрреволюцьоннь эьчдьн, контрреволюцьоннь буржуацьялы отсасыс медвозьа отраднь. Вьскьдывь да „шужавыв“ кьжьмьяс, кулакьясльн, помьэ жугьдсьтьм капіталістическь класс коласьясльн агьнтьяс да отсасысьяс, політика боксань банкротічисны, партья наьжсь жугьдис, сьмын оппортунизьмкьд кьк фронт выль вермасан мог езна быр. Мьд пьятилеткадь партья локтэ быд эьчдь ьжыд верьмьяссьн.

Е Оні мі пырам мѳд пјатілеткаѳ,—класс-
јастѳм социалістическѳј общество строі-
тан, капіталізм чужтыѳ став помкајас
бырѳдан пјатілеткаѳ—пырам сещѳм
каѳѳ, кор міјанлы ковмас пуктыны
ыжыѳ уж, медым быѳ ужалыѳ мортѳс
пѳртны вежѳртѳмѳн социалізм строі-
тыѳѳ.

Мѳѳд пјатілеткаѳ колѳ, пыр воѳѳ
быѳмыѳ индустріја под вылын, торја-нн
сѳкыѳ индустріја под вылын, паскыѳа
машінізірујтны да хімізірујтны страна-
ѳс, а тајѳн нѳшта јонжыка лѳѳ кыпѳѳѳ-
ма прѳіздѳвателнѳј вынјаснымѳс соци-
алістическѳј страналыѳ да сіјѳн матыѳст-
ны ставмучылын социалізмлыѳ вермѳм.

Мѳѳд пјатілеткалы колѳ вѳвлыѳѳм
вылѳ нѳшта бурмѳѳны матеріалнѳј
олѳмѳѳ ужалыѳ јѳзлыѳ.

Мѳѳд пјатілеткаын вѳчны колан
ужјаскыѳі лыѳ боксаѳ, сіѳ-жѳ качество
боксаѳ зев ыжыѳѳс. Сѳкыѳ віставны
налыѳ тѳѳчанлунѳѳ гѳз-мѳѳ кывјѳн
сещѳм гырыѳѳс колѳ лѳны, кыѳі полі-
тіка, сіѳ-жѳ овмѳѳ боксаѳ вермѳмјаслы
мѳѳд пјатілеткаын. Сѳмын мѳѳд пјатілет-
калѳн планыѳ, јортјас, кодѳс олѳмѳѳ
нубѳдіг кежлѳ міјанлы колѳ ѳныѳаѳ-жѳ
вутчыѳны став выношным, ѳз тыр само-

тоқон. Бочо ыло вермѳмјасыс сіѳ-жѳ
шедасны сѳмын тыш пыр, массаѳс мобі-
лізујтѳм пыр да социалистическѳј
стројтелство могјас ыло, мјан туј
вылын, медса-нн мѳѳпјатілетка перво-
ја воѳ паныѳ сурьс став ѳѳкыѳ торјас
венѳм ыло партіаѳн став ынсѳ пук-
тѳмѳн. Та ыло мед быѳѳн мјан пыѳ
вѳліны ѳасѳс. Тајѳ ѳѳкыѳторјасыс пе-
тѳны мјан быѳмѳмыѳ, јѳѳ классѳвѳј
тышыѳ.

Војвылын мј сіѳ-жѳ ѳѳѳ вермѳм-
јасѳн петѳј первојја пјатілеткаыѳ. Вѳр
куѳа Војвыв крај мѳѳ пјатілетка дѳрѳ
локтѳ первојја пјатілеткалыѳ плансѳ
соѳтѳѳѳн тыртѳмѳн. Тајѳ каднас мјан
крај озырміс уна ыл промышленнѳј
предпріјатѳѳјасѳн; сувгіс стројѳ уна вѳр-
пїлітан да мукѳѳ заводјас. Мјан івој-
вывса вѳрјасѳѳ мувылын јѳѳ олгѳн
первојыѳ-на стрѳїтѳма вѳркыскалан
механїѳірујтѳм тујјас. Абу еѳа вермѳм-
јас і вѳр ѳвѳѳслыѳ мукѳѳ ужјас меха-
нїѳірујтѳмын.

Уна ѳас лыѳа совхозјас, каргѳѳѳрса
ѳвѳѳсјас, МТС-јас да сурс лыѳа колхозјас
пѳртїсны војывса ѳїктѳс социалистичес-
кѳѳѳ. Мј воім-нн тундраѳс, некѳр
некодѳн вїѳлавтѳм паѳкыѳ кушѳс,

продуктивностсѡ содѡм вѡсна. Тајѡ—
ѡнѡ каѡса медажыѡ мог абу сѡмын
мѡжан крајѡн, а став Сѡвет сојузѡн.
Тајѡ могсѡ олѡмѡ пѡртѡмѡн лоас ун-
жык сырѡ промышленностлы да соѡс
промышленностѡн проѡзводство. Уро-
жај кыпѡѡм да скѡтлыс продуктив-
ностсѡ содѡм нѡшта бурмѡѡс матери-
альнѡ положеньѡ робѡчѡјаслыс да кол-
хѡчнѡјаслыс.

Мѡѡ пѡтѡлеткын мѡжанлы колѡ коѡѡны
уна сурс мѡтр јѡв, уна да сурс цент-
нер шаѡѡ, уна сѡ сурс центнер наѡ
да мукѡѡ пѡлѡс вѡч-му пѡѡдукта ѡнѡ
ѡорыс унжык бѡстѡм вѡсна. Тајѡ могсѡ
мѡжанлы колѡ пѡртны олѡмѡ мѡжан мед-
ыжыѡ могѡѡѡ ѡтѡѡѡ: вѡыс-вѡѡ успѡхѡн
тыртны вѡр ѡкспорт программа, кѡѡ
вѡѡѡ мѡз колѡ медажыѡ могѡн вѡј-
вывса бѡлшевикѡсѡн.

Мѡѡ пѡтѡлетка—сѡјѡ мѡжанлыс черѡ
ѡзырлуннымѡс бѡстѡм пѡскѡѡѡм, медажыѡ
нѡшта бурмѡѡнн робѡчѡјаслыс ѡлас-
ностсѡ.

Тащѡѡѡ мѡжан медажыѡ кѡѡѡѡственнѡј
мог ѡснѡм мѡѡ пѡтѡлеткын. Кыѡѡ-жѡ,
јортѡс, тајѡ могѡсѡ пѡртны олѡмѡ?
Та выѡ мѡжанлы колѡ ѡетны сѡѡѡм
вѡѡѡѡѡ, медажыѡ партѡѡ Крајувса Комѡ-

тэт тајо пленум решейнѳасын вѳлі-ні
індалѳма медколана торјас, мыј мјанлы
колѳ вѳчны мѳѳ пјатїлеткаын тыр
вермѳмѳ воѳм могыс. Мыј-нѳ лѳѳ мед-
ыжыд сещѳм торјыс, мыј гѳгѳр мед
вѳлі гартѳма быд вогков, быд уж? Тајѳ
медвоѳ лѳѳ буржыка да јонжыка уѳѳ-
лѳм да Сталін јорт квајт інѳѳѳ сертї
конкретнѳја вескѳѳлѳм. Гашкѳ тајѳ зев
нїн тѳѳсатор, но, јортјас, та сајын зев
уна сулалѳ да сы понда быт лѳѳ тајѳ
мог вылас індыны. Вескѳѳлыны конкрет-
нѳја, ѳелѳ тѳѳѳмѳн. Пыщкѳѳѳчыс вїѳѳѳ-
лѳмѳн став торсѳ, мыј сенї ем тѳѳ-
чанаыс, гѳгѳрвоѳмѳн, а та могыѳ колѳ
тѳѳны сылыс техникасѳ—со мыј колѳ.

Мѳѳ-кѳ—сетны продукция не сѳмын
сымында, мыјда шѳѳма, но і качество-
нас бурѳс да донгѳмѳс. Мѳѳ пјатїлетка
—сїѳ продукция качество вѳсна вер-
маѳан пјатїлетка. Продукція мед вѳлі
бур, сещѳм мед ескѳ выл нѳѳѳм кѳм-
кот вожын мыстї ез паскав, сещѳм,
мед ескѳ выл нѳѳѳм костум поѳїс пас-
тавны да не лоны градывв полокалѳ
кѳѳн. Продукціјалыс асѳонсѳ чїнтѳмѳн
колѳ чѳжѳѳны промышленностын ѳѳм
ассѳ, промышленностсѳ, воѳѳ кыпѳѳѳм
вылѳ.

Колдоттор, мы колд мианлы вонны,
лоб ужлыс производительноостс кып-
дбм вбсна вермасбм.

Исторіја мианбс велдбб, мы быд выл
общественној строј вермб сбмын сецбм
ногбн, кор сіјб сетас ыжыдзык произ-
водительност ужлыс. Феодалјас, кре-
постникјаслыс стројсб вежіс капитализм
сы вбсна, мы сіјб верміс вылб кыпбд-
ны производительној вынјас да ужлыс
производительностсб кызі машинајас от-
сббн, січ жб сіјбн, мы воцза крепост-
ној крестьянн капиталистическој строј
дырјі боостеіс нубдны товар сетан ов-
мбс да сылы лоі выгодоножык кыпбдны
аслас ужлыс производительноостсб. Капи-
тализм вблі ыштбббжык, феодалјас-кре-
постникјас строј дорыс, кыпбдны ужлыс
производительностсб.

Льенін воцвыв віставліс, капитализм-
кбд вермасбмын вермбмыс лоб сы са-
јын, мыјещ вылб кыпбдас социалистичес-
кој строј ужлыс производительноостсб
да став овмбссб, капиталистическој строј
серті. Тајб абу сбмын сы сајын, мы
мі кутам нубдны производствонымбс
медбур техникабн; мыј миан социалис-
тическој овмбс ем ыжыд овмбс, коді
ужалб да кыптб план серті, мыј миан

овмбсын оз вермыны лоны пыщкбсса
протіворечіѳјас, мыј ем да мучіѳ ка-
піталістическѳј овмбсбс. Оз сбмын тајѳ
торјасыс сетны ыжыѳжык еѳфекта
прѳизводітелноот мїјан овмбсын, а щѳщ
сіѳѳ, мыј ужыс мїјан пунктѳма соціалі-
стическѳј под вылын, прѳизводство выѳѳ
да уж выѳѳ вежѳртѳмѳн быѳ робѳчѳѳн
да колхѳчнїкѳн віѳѳѳѳм вылын.

Капіталїзм дырїї, кор ужалыѳ, робо-
чѳѳ вѳлі оз аслыс, а кѳѳаїнлы ужалѳ,
ужыс вѳлі мырѳѳна, мортѳѳ јанѳѳана,
а мїјанын, прѳлетарїатѳн ас кїѳ власт
боотѳм бѳрын, уж лоїсчест да доблест
петкѳѳдланаѳн сыпѳнда, мыј робѳчѳѳ
ужалѳ аслыс выѳѳ, аслас прѳлетарскѳј
государствѳнслы. да, мї вермам дај
мїјанлы колѳ кыпѳѳѳны ужлыѳ прѳїзво-
дітелноотѳѳ асланым овмбсса быѳ ві-
ѳѳѳѳ.

Мѳѳ пјатїлеткалыѳ могјасѳѳ мї огѳ
пѳртѳ олѳмѳѳ, огѳ-кѳ віѳѳѳѳѳ тајѳ ыжыѳ
могыс выѳѳѳ, огѳ-кѳ кыпѳѳѳѳ прѳїзводі-
телноотѳѳ вѳрлеѳѳан, заводса, колхозса,
совхозса ужјаслыѳ.

Вѳѳѳ, мыј сајын ем вермѳмыс мѳѳ
пјатїлеткаын — чорыѳ уж соціалістиче-
скѳј воопїтаннѳѳ куѳѳа: прѳлетарїї да
колхѳчнїк массаѳѳс уж выѳѳѳ, ѳтувјѳ

ембур выло социалистическѡй оамбн вѡ-
ѡбны велѡдѡм.

А таѡ мѡгыс щѡктѡ мобѡлизуйтны
массаѡс кулаккѡд сещѡм-жѡ чорыѡ, ли-
цѡдѡм коѡ нуѡдѡм выло. Классѡвѡй
врагкѡд коѡсѡгѡс ужалыс масса бѡстас
социалистическѡй воспитаннѡ. Колѡ сѡ-
жѡ нѡвѡ еновтчытѡг, став чорыѡлунна-
ным сувтны паныѡ мелкособственниче-
скѡй, рваческѡй мѡвпѡсѡс, мыѡ тыѡвѡт-
чыло ѡ ѡткымын колхозѡсѡс, ѡ бѡрын-
жык кыссыс колхозникѡс пыщкын тыш-
каѡны ѡткымын јѡдиноличник пѡвсын
петкѡдчыс мелкобуржуазнѡй да хѡщнѡ-
ческѡй мѡвпѡсѡс, мыѡ понда најѡ ѡз
тыртны пролетарѡт государство воѡын
ассыныс ѡбѡзѡтелствоѡсѡс, мунѡны ку-
лак туѡд. Вескыѡдвыв кежѡм—мед ыжыѡ
ѡпасноѡт ѡнѡја каѡын „шужавыв“ песѡв-
тѡмѡс да накѡд мѡрѡтѡм—сѡ коѡѡс
ѡтсѡсѡсѡсѡс да агентѡсѡсѡс классѡвѡй
врагѡн социализмкѡд коѡсѡсѡс. Нем-
жалѡттѡг, большевик ног ѡппортуниз-
мѡс нѡщкѡм—ем медколантор помѡѡ
жугѡдѡм-на кулаклыс коѡсѡсѡсѡс
бырѡдѡм выло, пролетарѡтлыс вѡѡѡн-
нѡ јонмѡдѡм выло, массаѡс, социа-
листическѡй ѡласногѡ воспитѡѡтѡм выло.

Тащѡм, јортѡс, лѡѡ медвоѡѡа тѡѡѡа-

наторјис, кодї вістало, кущом лоѡ
ужыс Крајком тајѡ пленумлѡн. Тајѡ
пленумыс—партїјној организаціаѡс да
массаѡс мѡд пјатїлетка вѡсна, кофлѡн
медвоѡда воыс локтас кымынкѡ лун
мыстї, косаѡм вылѡ мобїлізујтны лѡ-
ѡѡчан пленум.

* * *

Мѡд тѡѡчана тор лоѡ сїјѡ, мыј сїктын
вежсїс обстановкаыс. Тајѡ медвојѡѡр
тыдалѡ сетыс, мыј соціалїзм сїктын
вермїс: тајѡ вермѡмыс тыдалѡ колхозјас,
совхозјас да МТС-јас паскалѡмыс. Кыз-
вын ужалыс креотана, кыѡї ме індылі-
нїн, сувтїсны ассыс овмѡссѡ соціалїзм
тујѡд кыпѡѡмѡ, пырїсны колхозјасѡ.
Кулакѡс пазѡѡма. Онї мїјан воѡын
мог—организаціја да овмѡс боксањ јон-
мѡдны сїктыс соціалїстїческѡј сектор-
сѡ—совхозјасѡс, колхозјасѡс, МТС-ја сѡс.
Танї мїјан унатор-на вѡчтѡм. Сїктыс
соціалїстїческѡј овмѡссѡ организаціја да
овмѡс боксањ јонмѡдан мог сувтѡѡѡѡ
конкретнѡја, практїческѡја, сувтѡѡѡѡ
вопрос—кыпѡдны тајѡ соціалїстїческѡј
овмѡсјасас ужлыс прїзводїтельностѡѡ

сүвтöднү став ужсö сени сiқи, медым тајö овмöсјасыс сетисны унжык прöдукција, унжык материалнöј ценностјас, кодöн озырмöднү пролетаріатлыг госу-дарствосö, дај бурмöднү материалнöј олöмсö ужалыг јöзлыг.

Талун кежлö совхозјасын да колхоз-јасын тајö торјасыс абуöс-на, совхоз-јаслöн да колхозјаслöн урожајыс абу-на кушöм колö, а мијанлы колö кыз верман регыджыкöн бурмöднү материалнöј олöмсö ужалыг јöзлыг да јона былö кыпöд-ны робочöјјасöс снабжајтöм виç-му ов-мöслыг производительностсö былö кыпö-дöм пыр.

Тајö могјасыс щöктöднү јонмöднү совхозјасöс, колхозјасöс да МТС-јасöс робочöј классы став сöлöмыг ужалыг кадрјасöн да сöветскöј специалистјасöн, кодјас јонмöдасны пролетаріатлыг влi-јаннö сiкт былö да пыртасны виç-му овмöсö был техника. Колхозјасöс орга-низација да овмöс боксан јонмöдöм оз вермы лоны социалистическöј дисциплина кыпöдтöг да уж былö, öтүвја ембур былö социалистическöј гамöн виçöдöм воспитайттöг, а тајö бара оз вермы ло-ны кулаккöд, кулак влiјаннöкöд, ло-дырјаскöд да бöрын муныг колхозчык-

вічобломсы понда, мы тая ўчастокы
ужсэ торја організаціјасѡн лоі орѡд-
ма сѡмын оппортунізм самѡн лѡчысѡм
вѡсна, а заготовка планјасѡ тырны
міян крајын матэрыяльнѡй запасјас (кап,
шабѡі, выј, картупел) ем дај лішалѡ-на.

Сыпонда-і партія крајувса комітет
пленум вылын міянлы колѡ шѡітыны,
мед быд коммуніст, быд јачејка (а пар-
тійнѡй організаціја большевік ног коѡа-
сісны пролетаріат государство воѡын
обязателствојас тыртѡм вѡсна да тыр-
тісны најѡс, та вылѡ ужалыѡ јѡзѡс мо-
білізуйтѡмѡн, партіялыѡ тујвіѡ олѡмѡ
чоткѡја нудѡмѡн да сіјѡс вежнѡдлѡм-
кѡѡ тышкѡсѡмын.

Небыѡіка ужалѡм, оппортунізм са-
мѡн лѡчыѡм мед вѡлі бырѡѡѡма практі-
каыѡ, торја організаціјасѡ ужыѡ, а
оппортуністјасѡс, кодјас ѡѡ-
рынтѡѡны ѡѡкыѡ торјас воѡын
мелкобуржуазнѡй мѡвпјас во-
ѡын, пѡтачѡтѡны кулакѡс, колѡ
немжалѡіттѡг, кыѡі робѡчѡй
классы ізменѡітнѡјасѡс, ке-
рыштны партія діныѡ, весав-
ны партіяныѡ, кыѡі зев вред-
нѡй да ѡпаснѡй торјасѡс. Сѡ-
мын тая тујыѡ ѡетас партія-

ды Ленинног вермаган сам он
ја могјас олѡмѡ пѡртѡм вылѡ.-
Зортјас, менам ем кык кѡсјантор тај-
јѡ пѡенумлы. Тајѡ медвоѡ сјѡ, медым
менсым инѡм тајѡ кујим тѡдчана торсѡ
вѡлі бостѡма тѡдвылѡ, а сесѡа ме ча-
та, мы, мѡ тани мѡјан воѡын сулалыѡ
вопросјас куча сорнѡтѡгѡн, мѡјан ужыѡ
нелучкѡјас, кыѡ крајувса, сѡ-жѡ места-
вывса организацијајаслыѡ, мѡба-мѡдлыѡ
крѡікујтѡмѡн, воам сещѡм решенѡѡја-
сѡ, кодјас војвывса болшевикјас орга-
низацијалы ѡз ло сѡмын „резолуцијабн“,
-кодѡс лыѡфасны, проработајтасны, а
сесѡа і еновтасны, а лоас локтан кадын
болшевиѡстскѡја ужавны программабн (ап-
лоѡѡсментјас).

II. Сѡктын вылѡ обстановка јылыѡ

Мѡ—мѡд пѡатѡлеткаѡ вуѡжан кадынѡ.
Ставынмлы мѡјанлы социалѡстѡическѡј
строѡтельствоын бостѡм вермѡмјас бура
тѡдалѡны. Најѡ гырысѡѡ, ме жењѡѡѡка
најылыѡ вѡстали-нѡн. Сы вѡсна ме ог
кѡсјѡ тани паскѡбѡны мѡјан вермѡмјас-
лыѡ серпасјассѡ, а сувтѡѡа ас воѡѡ мо-
гѡн—воѡѡ вѡсталѡмын петкѡбѡны ердѡ
нелучкѡјас мѡјан ужыѡ. Мѡјанлы колѡ

сіңіс вѣчны, медым чорыда кучкыны прорыва участокјас куџа. Сещѡм участокјас куџа, кѡні кулак, торја организаціясын классѡвѡј оуелун ныжмѡдѡмѡн полъзутѡмѡн зилѡ падмѡдны социализмлыг наступајтѡмсѡ да пролетаріат госу-дарстволыс влїяннѡ јонмѡдѡмсѡ. Тајѡ нелучкїјассѡ мїжанлы колѡ петкѡдны ерд вылѡ нѡтї тупкытѡг, медым кучкыны сы куџа ѡтувѡн, чорыда да бостныгырыс вермѡмјас мѡд пјатїлетканы.

Та куџа ме пленум воџын сувтла социалистическѡј строїтелствоын мед важнѡј участокјас вылѡ коџајственнополїтическѡј кампаннѡјас вылѡ (вѡрлеѡм, вїџму прѡдукта заготовкајас), мыј сајын мїжан вермѡмјас социализм течѡмын да мыј торја јортјас щѡкыда ву-нѡдлѡны.

Тајѡ ужјас мунѡмлыс ітогјассѡ тї тѡданныд-нын печатыс, докладјасыс; тѡданныд тї і бур резулътатјассѡ да вер-мѡмјассѡ тајѡ ужыс. Аслам вїсталѡмын ас вылѡ ме сувтѡда мѡгѡн—петкѡдлыны нелучкїјассѡ ужыс тајѡ медыжыд фронт вылыс сы мѡгыс, мед ескѡ ставлы ко-тыртѡмѡн кучкыны прорыва участок-јас куџа,—участокјас куџа, кѡні кулак торја коммунистјаслыс оппортунизм сама

ужед да классвѣдј оуслун воштѣмѣ
боштѣмѣн, кѣсјѣ орѣдны государство
возын бостѣм ѣбязатѣлствојас бура
тыртѣмнымѣс.

Торја участокјасын ужыс крајын му-
нѣны, колан во сертѣ, жебжыка. Тајѣ
тупкыны да зѣбны некодлы оз поѣ, мѣ
еокѣ егѣ вермѣ шусыны болшевикја-
сѣн, егѣ-кѣ став нелучкѣјаснымѣс пет-
кѣѣѣ ердѣ пленум вылын.

Онѣ мѣ пырѣм 1933 воѣа, а мыкѣ
мында-ѣ 34 воѣа вѣрѣкспортлыѣ планѣ
тыртны лѣсѣѣѣчан кадѣ. Ме вѣстала
1932-33 воѣа сезонјасын вѣрлеѣѣм јы-
лыѣ. Вѣр, кодѣс заготовѣтам, ѣнѣ, мунѣ
ѣкспорт вылѣ оз сѣмын 1933 воѣа навѣ-
гацѣја дырјѣ, но мыкѣ мында ѣ 1933-34
во тѣлын пѣлѣтѣм вылѣ, 34 воѣа навѣга-
цѣја заводѣтѣгѣн заграничаѣ мѣѣѣѣѣм
вылѣ. Сѣѣкѣ, 1932-33 воѣа вѣрлеѣѣн
план-кѣ оз ло тыртѣма, сѣјѣ орѣѣѣ щѣѣ
1933-34 воѣа вѣр петкѣѣѣн план, а тѣ
тѣданныѣ, мыј вѣрѣкспорт мѣјан Војвыѣ
крајын медыжыѣѣ участок.

Тѣ кывлѣнныѣ-нѣн, мыј таво арын
вѣрлеѣѣн уж заводѣтѣѣс, колан воѣа
сертѣ мыкѣ мында жебжыка дај боје-
вѣј ѣѣјас ѣнѣѣ-на абу бостѣма.

Воцѣ, віцму продуктајас заготовітѣм мунѣ сещѣма, мыј мі огѣ вермѣ ошјяны. А ѣд талѣн коланлуныс робочѣјјаслыс снабженѣсѣ бурмѣѣмын, кокні промышленностин да сїѣ-жѣ вѣрекспортын зев ыжыд. Тајѣ быѣѣнлы гѣгѣрвоана; сорні мунѣ нан, выј, шабѣі пуктајас да мукѣѣ полѣс віцму продуктајас заготовітѣм јылыс.

Сїѣ-жѣ, і вѣркылѣѣдан могнымѣс 32-ѣѣ воѣ мі егѣ вермѣ сполна пѣртны олѣмѣ, кѣнѣ успехјасным 1931 во сертї ыжыѣѣс. Мі огѣ лыѣтѣ шуны партїјалы да робочѣј класлы, мыј 32 воын бура ештѣѣім кылѣѣѣѣѣм, ѣні-на со „помалам“ вѣркылѣѣѣмѣсѣ-да.

Ме ог тѣѣ, тани быѣ пукалыс јорт чувствужтѣ оз асѣѣ кывкутысѣѣн тајѣ ужын нелучкїјассыс. Гѣгѣрвоѣ-оз, мыј строїтельство торја участокјасыс тајѣ ітогсѣ оз поѣ шуны бурѣн. Гѣгѣрвоїсны ез пленум вылын став јортјас—најѣ кывкутѣѣны сыыс, мыј мі огѣ вермѣ тајѣ во помасїѣѣн партїјалы шуны, мыј крајын соціалїстїческѣј строїтельствоын став участокјас вылын косасїм болшевік самон да вермім. Пленум вылын сорнїтѣмјас петкѣѣѣлісны, мыј торја роботнїкјаслѣн да партїјнѣј органїзацїја-

јаслѡн тајѡс гѡгѡрвоѡмыс да таыѡ кыв-
кутѡмыс абу.

Ічѡт ѡѡјасыс да коѡајственнѡ-політі-
ческѡј кампаніѡјас нуждѡѡмыс дорјы-
сѡм оз вермы лоны. Кѡѡсурѡ-кѡ кутас-
ны корсавны объектівној помкајас, на-
јѡ вужасны оппѡртунізм туј вылѡ, ку-
тасны пѡрјавлыны партіјаѡс да ѡебны
кыѡі збылыс делѡыс вѡлі. Некущѡм
объектівној помкајас, кѡѡјас ескѡ дор-
јисны торја рајѡнјаслыс коѡајственно-
політіческѡј моѡјас омѡла нуѡѡѡмыс, ті
онѡ аѡѡѡ. Збыль-кѡ,—віѡму заготовка
централізованнѡј планјас чінтѡма колан
во серті жын мындаѡѡ, а тыртны тајѡ
колан вѡса серті ічѡтжык плансѡ ѡз
кужны, кѡѡ вѡјвыв ѡіктјаслѡн ем тыр-
мымѡн матеріалнѡј запасјасыс дај ліша-
лас-на, государство вѡзын ѡбязател-
ствојас быдтор куѡа тыртѡм вылѡ: і
вы], і нан, і шабді, і пунктасјас да турун
куѡа.

Техніка бѡксан мі јонжыкѡс колан
во серті, вѡѡѡма да ужалѡны уна выль
шабді завод, вы] заводјас, бѡстѡма
ыжыѡ опыт наѡн вѡскѡѡлѡмын да сені
ужалѡмын. Машінізаціјаын крај бѡстіс-
жѡ тѡѡчымѡн вермѡмјас, кѡѡ ескѡ і ѡз
сещѡм ѡѡјасѡн, кущѡм вѡлі колѡ міјан-

лы. Быдмисны кадрјас, налѡн опытыс ыжыджык лоі, мыј сурѡ сетисны-нын ВУЗ-јас, специальнѡј учебнѡј заведениѡ-јас да техникумјас.

Партійнѡј организацијајаслѡн опытыс соді. Уж вын мијан ез чин. Сікт 60 пр. былѡ коллективизирујтѡма. Тајѡ восколослѡн тѡдчанлуныс ужын вермѡмјас бостѡмын зев ыжыд, тајѡ сецѡм тѡр, коді отсалѡ сікт воцын сулалан могјас, меда-нин вѡрлецѡм куца, бура нубдны олѡмѡ. Сіц-кѡ, јортјас, став объективнѡј помаыс, медем лоисны вермѡмјас, мијан емѡс.

Мыј сајын-нѡ инѡ делѡыс? делѡыс— мијан ас сајын. Ми ѡні мынтысам (расплачивајтчам) тајѡ результатјаснас оппортунизм самѡн жујвицѡмыс, смыс, мыј кѡн сурѡ ыркѡдѡмѡн олѡмаѡс. Уна јортјас да торја парторганизацијајас ез гѡгѡрвоны сіктлыс выл обслановкасѡ, выл формајассѡ классѡвѡј кослыс, социалистическѡј строителствоын выл ногѡн кулаклыс паѡмѡдѡмсѡ. Кулаккѡд косасѡмын, гѡл да шѡркѡдѡма крестанаѡс колхозјасѡ пыртѡмын вермѡмјас лоисны-да, бурасѡмаѡс, дугѡмаѡс воцѡ косасѡмыс. Кулакѡс сіктыи венѡмыс

Әткымын жортјасәс демобілізүјтис, најә лавтисны да оппортунист, обыватель ног мөвпаләны; „Әни делә шлапанын-нин: колхозјас емәс, ужаләны, кулакәс венәма, сјә бырә, кыңи класс, „Әни ужды ачыс мунас“.

Со кәни помкајасыс некымынлаын әмәла уж мунәмлә. Вошгисны кулакәс, вунәдисны, мыј сјә абу-на помәз жүгәдәма да падмәдчә, мыј кулак вежис социализм стрәйтәм зуган ужтыә формасә да јәз сінвозын оз вескыда, јавә мун мјанлы паныд, сылән вывти еща выныс петны социализмкәд вескыд коә вылә-да, сјә аңә социализмлыс ыжыд вынсә сиктыс, да сы вәсна боотә нуны асыс контрреволюционнәј ужсә выл методјасән, зилә колхозјасәс кистны пыщкәсәаныс, мыј могыс сујсә колхозә, козәјственнәј да сәветскәј аппаратјасә.

Оз гәгәрвоны мукәдјас и сјәтәр, мыј социализмлән вермәмјас сиктын сүвтәдисны ми воңә выл могјас социалистическәј сектор куңа. Сиктын лоины гырыс социално-економическәј вежсәмјас, производственнәј отношениәјас сени лоины мәдногадәс, кодә медеа-нин тыдалә сетыс, мыј 32 воәа гәра-кәңа кам-

паныб нубдигди 80 прбцент став кбзан
площадые кббма бтубја овмбсбн: сов-
хозјасбн, колхозјасбн да МТС-јасбн, а
ез бтка олыс иббт вузбса овмбсјасбн.
Міјан сиктјасын уна совхозјас, МТС-јас,
МТФ-јас, да колхозјас. Најб јонмбны,
кбт ем-на уна нелучкјас најб ужын.
Соціализм верміс, сјб пыр пыббжык і
пыббжык пырб сиктб. Кулакбс венбма,
сјб бырббсб, кыці класс, дорвыв кол-
лективзација подув вылын. Но, јортјас,
совхозјас да колхозјас лббббмыд оз-
на пбртны олбмб став вопросјасбб, код-
јас сулалбны пролетарскбј государство
возын вбзму овмбс куца. Ме индылі,
мыј бни міјан возын сулалб мог—кол-
хозјасын да совхозјасын производство
лббббны наука поб вылын, хочајскбја
да сјці, медым сјб гырыс ббјасбн кы-
пббис производителностб на-
лыс.

Гырыс капіталістическбј промышлен-
нбј производволбн-кб чукбртбма озыр
опыт гырыс промышленност лббббб-
мын да сјбн вескбблбмын, то і робочбј
класс сені промышленност бинын ужа-
лігас ачыс велаліс вескбблбныны промыш-
ленностнас. Соціалистическбј промыш-
ленностлы мі лббббим-нін команднбј

кадрјасѡс да специјалистјасѡс. Но ставѡс тајѡс оз поѣ шуны виѣму овмѡс куѣа, кодѡ револуцијаѡс вѡлі вывти бѡрыи кысѡс да поспѡ лѡстукјас вылѡ дрѡбитѡс ма, ужалис варварјас ног специјалистјас-тѡг, важ ѡедјас ногѡн.

Мијан мог—не сѡмын бырѡдны виѣ-му овмѡс производстоыс немѡвѡјја колтѡмсѡ, не сѡмын лѡсѡдны гырыс социјалистическѡј виѣму овмѡс, совхозјас стрѡитѡмѡн да кыскыны колхозјасѡс уна миллон гѡл да шѡркоѡѡема овмѡсјасѡс код куѣа абу-на ѡекущѡм опыт истѡри-јаын, но ковмас социјалистическѡја перѡ-воспитајтны тајѡ миллонјасѡс, налыс немѡвѡјја аслас иѡѡт овмѡса привычкајасѡс жугѡдлѡмѡн да гырыс социјалистическѡј производстоын ужалѡм организѡутѡмѡн, но і ковмас сурсјасѡн лѡсѡдны команд-нѡј кадрјасѡс да робѡчѡј класслы ѡд-лѡмыс ужалыс специјалистјасѡс, кодјас еѡкѡ вермисны кыпѡдны ужлыс произво-дѡтельностьсѡ совхозјасын, МТС-јасын да колхозјасын.

Пырны социјалистическѡј овмѡс пыѡд-сѡѣ сѡктын, бѡгѡсыны практичѡскѡја јѡн-мѡдны да паѡкѡдны сѡјѡ овмѡссѡ, кыпѡд-ны урожај да скѡтлыс продуктивностѡс, косѡсны воштѡлѡмјаскѡд да уна шыб-

лөгјас вочомкѡс, пѣртны овмѡсѡ машин-
нѡј техника, агротехника да зоотехника—
со кыч колѡ гѡгбрвоны мѣанлыс мѡгјас-
нымѡс. Фелѡыс сувтѡсѡ практическѡја,
мѣанлы колѡ тајѡ ставѡ вѡчны.

Торја Јона ковмас ужавны колхоз-
јас пыцкын. Колхозѡ котыртѡма уна
мѣлон морт. Колѡ тајѡ јѡсѡ котыртны
социалистическѡј производство вылѡ. На-
јѡ локтисны колхозѡ мелкособственни-
ческѡј прѣвычкајасѡн, коласјасѡн, најѡ
воспитывајтчылісны асланыс поснѣдѣк ас-
шѡр овмѡсјасын, кѡні вѡлі тѣрзытѡч
полѡны, мед ескѡ оз вош нѡвѣ грѡш,
весѣгтѡ „ассывыс“ „плетсѡ“ і сѣјѡс вѡлі
вѣдѡны вошѡмыс, да быднѡгѡн зѣлѡны
петны озыр крестанѣнѡ, „удајтчас-кѡ“,
кулакѡ.

Ме воцжык індылі, мыј ѡткымын
јортјас ідеалѣірујтисны колхозјасѡс,
кор вѡлі сѣі мѡвпалѡны, ѡні-пѡ мѣан
коллективјасѡ котыртѡма 60 пр. став
овмѡс пыс да 80 пр. став кѡчан площаѡ
пыс, да „фелѡыс шляпанын-нѣн“ „уж
ачыс шлывгас, выј моз“. Мыј колхознѣк
партѣјалѡн медјон опора сѣктын, сыжы-
лыс некущѡм мѡд сорнѣ оз вермы лоны.
Оз вермы лоны сомненнѡ і сенѣ, мыј
коллективѣзација паскалѡм бѡрын социа-

лістическој строітелствотоыб оніја моґ-
јассб пбртны оломо лоас кокніжык;
колб вескыда шуны, мыј колхозјастбг
мі вівоса план тыртны ескб еґб вермо.
Тайб ставыс вескыд, но бшыбка вбчас
сіјб, тайб торјассб-кб асббмбн, оз дон-
јав став серјозностсб да обкыдлунсб
сіјб моґјас оломо пбртбмлыс, кодоб
субтодс Стаљін јорт.

„Великое значение колхозов в том
именно и состоит, что они представля-
ют основную базу для применения ма-
шины и тракторов в земледелии, что
они представляют основную базу для
переделки крестьянина, для переработки
его психологии в духе пролетарского
социализма“. Стаљін јорт воґб вівтавліс,
мыј оз лоны вескыдбн сещбм мбвпјас,
мыј колхозса шленјас пбрсны-нн соціа-
лістјасб да індыліс, мыј јона-на ков-
мас ужавны, медем крестанінбс збыл-
вылб пбртны соціалістическој общество-
ын ужалысб.

Коді тайб моґсб вунббб, сіјб ннбм
ез гбгбрво колхозјас течан ужыс, ез
гбгбрво мебыжыд моґсб, кодоб мнјан
воґб оні субтодбма сіктын. Од талунја
колхозныкбс, тбрытја бтка олысбс, коді
ез-на вермы мынтббчыны мелкособствен-

ніческо́й прывычка́само́с, вы́л мо́ртò вò-
чòм—абу́ бв́ лун́я уж.

Льв́н уна́ы та́ò вòпрос́ас ку́чы́с
інда́вліс м́жанлы, с́іò шу́ліс: „Стро́ить
но́вую дисци́пліну́ тру́да, стро́ить но-
вы́е фо́рмы о́бщественно́й св́язи ме́жду
лю́дьми, стро́ить но́вые фо́рмы и прие-
мы́ прывлече́ния лю́дей к тру́ду—это́
рабо́та мно́гих лет и де́сятилеті́й“.
Та́ò мо́гыс б́н́ ло́б ме́дыжы́д ч́вено́бн
колхо́засòс о́рганіза́ці́я да о́вмòс бо́-
са́н јонмòдòмын да ко́рò н́жы́д вын́òр
ста́в па́рті́ялыс, шòкòò ну́бны чòры́д
ко́с кула́кòд. Та́ò ко́вас і ку́там вòч-
ны́ колхо́зні́кòс вы́л мо́ртò, со́ціалі́стиче-
ска́й о́бщественно́й че́стнò́ја ужа́лысò.
Мы́ та́ò с́і́, м́ ад́зам та́ јы́лыс Марќс
да Е́нгельс ѓжòд́ясыс:

„Как для массового порождения
этого коммунистического сознания, так
и для выполнения самого дела необхо-
димо массовое изменение людей в рево-
люции; следовательно, революция необ-
ходима не только потому, что нельзя
никакими иными способами свергнуть
господствующие классы, но и потому, что
свергающий может только в революции
очиститься от всей грязи старого об-

щества и стать способным создать новое общество".

Борын кыссы колхозник, код выщкын чорыда-на пукалѣ тѣрытѣя мелко-собственник, колхозса ѳтывѣя ембур вылѣ оз-на виѳѳд сѣтѣ, кытѣ виѳѳдлѣс „ас плѣтѣс“ вылѣ, шуѣ „таѳѣ-пѣ-ѳѳд абу менам, а колхозлѣн“; сѣтѣ оз-на петѣтчы колхозлыс ембурсѣ гортас нуѣмыс. Кулак меѳѳасѣ та куѳа і зѣлѣ. Таѳѣ бѣрын муныс колхозниклѣн ужыс іѳѳт произво-ѳѣтельности, сылѣн ѳевѣзыс: „ещажык ужавны колхозын да унжык ѳещыштны колхозлыс“. Мукоѳ колхозникѣс оз гѣгѣрвоны, мыѳналѣн оласног бурмѣмыс чорыда ѳѣтѳѣма колхозса вермѣмѣаскѣѳ, мыѳ колхознѣѳ овмѣсыс—сылѣн овмѣс. Колхозѣасѣс организациѣя да овмѣс бок-оан ѳонмѣѳѳѣм лѣѳ—кѣсаны мелко-собственническѣѳ колѣсѣс да прѣвычкаѣас бырѣѳѳѣм вѣсна, перевоспѣтываѳтны мѣл-лона лыда ѳѣзѣс да суѳны социалиѳтѣческѣѳа уж вылѣ виѳѳѳѣм, велѣдны ѳѣсцип-лынаѳ, а сѣтѣкѣ, вѣчны сѣтѣ, меѳ быд колхозник сѣщѣма-жѣ ужалѣс, кыѳ ужав-лѣс ас овмѣсас; кѣсаны лѣдырѣаскѣѳ да дыша ужалысѣаскѣѳ; кѣсаны ѳтывѣя ембур вылѣ социалиѳтѣческѣѳа виѳѳѳѣм вѣсна да лыѳѳыны сѣтѣс ѳвѣашѳеннѣѳѳѣн,

быдмбмсб, најб асногыс, зев локно
вѣдббны мѣан успехас вылб да быдно-
гыс заводѣбны паныдавны социалисти-
ческбј строѣтельство. „Кодѣ кодбс“ воп-
рос социализм дор решѣбм ббрын клас-
сбвбј тыш чорыда нуббны колан ног
ез шыбытгы. Тајб став классово-враж-
дебнбј элементјассб роббчбј класслбн
вермбмјасыс нбшта јонжыка лбгбдбны
да скбрмбдбны. Сувтны јавб мѣанлы
паныд оз лыстны, весѣгтб члбнѣк наде-
ја успех вылас налбн абу-да. Најб ад-
чбны, мѣј налы регыд лоас пом, најб
гбгбрвобны, мѣј сетас налы, капитали-
стическбј класјас коласјаслы, класјас-
тбм социалистическбј общество стрбѣтбм.
Быд кулак адчб, мѣј сѣјб олб ббрја
лунјас да ббрја часјас. Но сѣјб оз сбмын
кбсјы овны, сылы тајб еща, но ѣ пошта
свѣтб вермасны став медббрја еббссб
чукбртбмбн, гусбнѣкбн крукавлыны,
начмбдны социализмлыс наступајтбмсб,
дѣзорганѣзујтны массабс. Вескыда, јавб
кобасны кулак оз вермы, абу выныс-да,
сы понда вежб формасб, тактѣкасб ас-
лас вредѣтельскбј ужлыс.

Кор мѣ ѣ сѣктын паскбдѣм социалисти-
ческбј наступлѣннб, колхозјасб гбла
да шбркбда олысјасбс котыртбмбн

кутчісім большевик погон сиктын соціалістическѳј реконструкціја нубдѳмѳ, кодыр кызвын ужалыѳ јѳзыс муніс партија бѳрѳа, бергѳдчисны социализмлы чужѳмбанѳн, ыжыд гыѳн пырісны колхозјасѳ, секи кулакѳн став зилѳмыс вѳлі вескѳдѳма коллективизацијаѳс кістѳмѳ да сы вылѳ, медым ѳтка олыѳѳс кутны колхозѳ пырѳмыс. Тајѳ кулаклы ез удајгы, колхозјас вермісны, ужалыѳ масса пырісны сетѳѳ. Колхозјас ѳні віѳму овмѳѳ производствонн лоіны решајущѳј элементјасѳн, кѳѳ і кулак јона зиліс бѳрын муныс колхоѳникјасѳс петкѳѳны колхозыс.

Секи кулак асыс тактјкасѳ вежіс. Сіјѳ пырѳ колхоз пыщкѳ да пыщкѳс-саныс заводѳтѳ колхозѳс кістны, дезорганізуютны, іспользуютны сылы колана ног, мыј ем ѳкыдторјас колхоз котыртан ужас, да бѳрынжык кысыс колхоѳникјас да ѳтка олысјас пѳвсын бырѳѳтѳм-на мелкособственническѳј да кодкѳ вылѳ надејтчана мѳвпјас, мыјыс петкѳѳчывлѳ і ѳткымын колхозјасын, да ѳткымын колхоѳникјас да ѳтка олысјас пыщкын.

Кулак прицелсѳ кутѳ оз сѳмын колхозлы паныд, но мед-

Јонасѝ—пролетарскѝј руковод-
стволы паньд, пролетарскѝј
государстволы паньд.

Виѝму прѝдукта заготовѝтан государ-
ственнѝј планјас орѝдѝм вылѝ, вѝрлеѝдѝм
да мукѝд ѝязательствојас пролетарскѝј
государство воѝын орѝдѝм вылѝ—вот
кытѝд кулак вескѝдѝ ассыс контррево-
люціоннѝј ужсѝ. Кулак бура арталѝ,
мыј оз-кѝ ло сетѝма сѝктјасыс страналы
һаӊ,—сѝјѝн робочѝјјасѝс вајам шыгјалѝмѝ.
„А меѝ секи коммунист партија стрѝитас
соціализмсѝ“. Кулак зев бура арталѝ,
мыј оз-кѝ ло сетѝма страналы сакарнѝј
свеклѝ, картофел, выј да һаӊ—секи лѝб
омѝл робочѝјјасѝс продовольствѝјѝдѝн
снабжајтѝм. Сѝјѝн кокнѝжыка кыптас
бѝрын муныс элементјас пѝын недоволь-
ство, лѝб торкѝмасаоцорѝјысѝм да удар-
нѝчество. Кулак бура гѝгѝрвоѝ, мыј кѝѝа
план тыртѝм орѝдѝм—сѝјѝ лѝб народ-
нѝј кѝѝајственнѝј планыс ѝтѝ колана,
решајущѝј элемент шыбытѝм да соціа-
листѝческѝј строѝтельствѝын јона сѝкыд-
торјас лѝсѝдѝм.

Војыв Кавказын, Сојузын меѝглавнѝј
виѝму овмѝс нубдан крајын, кулак ез
прѝста ассыс став вынсѝ пукты һаӊ
заготовка план орѝдѝм вылѝ, арса кѝѝа

орбббм вылб. Тајб ужсб кулакльб мб
вермам ацыны і асордын. Зугны соціа-
лістическбј производствб, соціалістичес-
кбј уж, орббны массабс соціалістичес-
кбј перевоспітајтана ужнымбс, орббны
пролетарскбј государство воын објаз-
телствојас тыртбм,— вот контррево-
люціоннбј ужыс, код вбсна косаббны
бнб кулак, став буржуазнбј коласјас да
подкулачнбјас.

Сіз-кб, јортјас, колхозјасбс организа-
ціја да овмбс боксањ јонмбббм мунб
кулакјаслыс паньда ужсб чорьда жугб-
ббмбн, помбз пазбббтбм кулаккбд чорьд
тыш нубббмбн, подкулачнбкбс да кулак-
агентјасбс, главнбј отсасысјасбс—векьд-
выв оппортунистјасбс, кодјасбс абу-на
ербб петкбббма да абу-на весалбма пар-
тїяыс жугбббмбн.

Коді повзб кулак коласјасбс да вес-
кьдывв оппортунистјасбс чорьд реши-
тельнбј мерајасбн жугбббмыс, сіјб оз
вермы нуббны ас ббрсаыс массабс ко-
саны классбвбј врагкбд да зїкбз бы-
рббны, кьз классбс.

Коді повзб ббстны кулаккбд
косе нубббїгбн јос бружїб, сіїб
вїзбббб бокб, а оз пролетарїат

диктатурабс, социализмбс јон-
модом выло.

Вескыда уолабмые отдор, терро-
ристическој уж нуодомые отдор, кула-
зил пырны колхозо, кожајственнѳ да
советској аппаратјасо, виодчѳ мијан
коф-жѳ паском новлыны. Сещѳм факт-
јасыс ем уна, кодыр кулаклы, опор-
тунист-нога ужалѳм понда да матыс
адчыс откымын коммунистјас понда оу-
рѳ пыран туј партијаѳ, комсомолѳ, сикт-
советѳ да мукѳдлаѳ. Тајѳјасѳ чеб-
ѳм ѳн классѳвѳј враг завоѳитѳ нуѳд-
ны ассыс вредителској ужсѳ аслас контр-
революционнѳј да аѳтисѳветској лозунг-
јасѳн. Сижѳ ышѳдѳ бѳрын кыссыс кол-
хоѳникјасѳс, меѳым урожај јуклисны ез
лунуж лыд серти, а уравѳиловкаѳн, да
ассыныс отка интересјасѳ сувтѳдѳ про-
летарској государство интереслы паныд
— „первој ѳантѳ бост аслыд, аслад
јѳртѳдѳ, војѳѳр аслыд запаситчы, сы
бѳрын ещанѳк кѳстышт кѳјдыс выло,
колѳд вѳрым аслад скѳтыдлы, сесса
колѳ-жѳ-ѳд мыјкѳ і вузыштны спеку-
лативнѳј донѳн, а колассѳ поѳѳ сетны
пролетарској государствоы“.—Кулакыд
і советској да колхознѳј вузасѳм пас-
кѳдѳмтѳ кыјѳдѳ берѳѳны асногыс, сижѳ

ачыс спекуліруйт да колхознікјасос
спекулаціја выль ызјодд, велддд візму
продуктајас выль донјас лептыны, со-
ветскј да колхознј вузасом выль
візддд кызі буржуазнј вузасом выль,
кдні ем спекулаціја да частнікдн вуза-
сом. Кулак мунд соцордјасомлы да удар-
нічестволы паныд, шуд: „Чдв, кушдм-жд
вермас лоны соцордјасом да ударні-
чество, кдбыр начтд оз 20 кілограммдн
сетны, кдбыр выль гынсапдгјас да сапдг-
јас оз быдднлы сетны да с. в.“ Сіјд дктд
став сдкыдторјасос да сіјдн спекуліруј-
тдмдн, кыздчд торкны ударнічество да
уж дсціпліна.

Сіјд зльд, медым колхозјасын нач-
калісны дтувтдм скдт сојдм выль да
јадн спекулірујтдм выль, кдрым суз-
сытдм помка тудд бостдмдн. А дткымын
ужалысјас мідан, кдн сурд, кулакдн те-
чдм зугјасос адзытдмла, лдсддалдны
„балансјас“, да сылдны кулаккдд дтд
гдлсдн кдрым сузсытдм јылыс, зідд
вундддны, мј мід олам Војвылын гдгд-
бок кдрым пын. Куш дтд пу кдрымдн
мід вермам вердны да візны уна сурс
душ скдт.

Кулак мунд вдрд петдмлы да пурја-
сан ужлы паныд: „Чдвлы,—агітірујтдны

сің да поджулачык,—кыңи-нѳ, ѳд асла-
ным колхозјаслы да ѳтка олыс овмѳс-
јасѳ ужалан выныс колѳ! Вот, кор мѳ
неуна ештѳдчыштам, секи, пѳжалуј, госу-
дарственнѳј могјас вылѳ, вѳрлеңны да
кылѳдчыны поңас торјѳдны недырынык
кежлѳ мыјкѳ мында ужалан вынтѳ.
Кулак пессѳ і гуасѳм вѳсна, ѳтувја
ембур—һаң, скѳт, јѳв да мукѳдтор гуѳм
вѳсна, таргајтѳм вѳсна.

Ставсѳ тајѳ вѳчѳ сені, кытѳн мѳјан
абу тырмымѳн классѳвѳј суулун, кѳні
кулаккѳд һувсѳны, либералнычајтѳны да
јитѳны. Сені сің пырѳ колхозѳ, мѳјан
кѳңајственнѳј, сѳветскѳј да кооператив-
нѳј аппаратјасѳ, і весігтѳ парвѳјнѳј да
комсомолекѳј организацијајасѳ, сені сің
пукалѳ да заводѳтѳ нуѳдны пыщкѳссан
кістана уж, а мѳјан ѳткымын јортјас
корсѳны кулакѳс сѳмын чорыд заданнѳ
мынтысјас пѳвсыс. Сің сѳрѳм, кодѳ
чајтѳ, мыј кулак колѳ сѳмын чорыд
зadanнѳ мынтысјас пѳын. Кодѳ кулакѳс
„корсѳ“ тащѳм самѳн —лок вежѳра
морт, кодѳ 15 воѳн революција лѳбмсан
һинѳмѳ-на абу велалѳма.

Тѳ чајтад, мыј кулак кутас пукавны
чорыд заданнѳјас вылын да вѳдчыены,
кодѳр сіңс тѳ кутанныд „шылѳдны“ јур-

сі жылыдыс. Тајб—чепуха. Кулакдс, кушом сіја ем, ніндмөн тупкыстдмдс бні он адзы, лібб позб адзыны зев ге- жбда. Вот мыј вбсна лоб оппортунист- нога мбвпдн, кодыр вбсталбны, мыј „кулак абу“.

Кужны адзыны да бура тбд- мавны классбвбј врагбс, кбт кытчб, ескб, ез вбв сіјб сажбчбма, кбт кушом паскбмдн ескб ез вбв пас- тасбма, тајб медвоцза мог большевклдн, робочбј класс пын јурнубдыслдн. Оз поз вескбдлыны массабн, кыскыны сіјбс кос вылб, он-кб саммы петкбдны ерды- лб маскірујтчбм классбвбј врагбс.

Енд вунбдбј, мыј помбз жугбдтбм- на кулак бні лудік моз пырб векнідік щель костб—пыббжык, сінмбн адзытбм інб, да сесап чушкб, кыјбдб кістны ужалыс јбзлыс бтубја вынсб, ударнбј ббјассб, социалістическбј стрбјкасб. Но татбні колб артыштны, мыј сіјб оз пыр ачыс ужав, а унжыкыссб зббсб да олб бокын, ужавнысб петкбдб подкулачні- кбс, лобырбс да гусасыбс, кызі ціркач занавес сајсап сунісбн тракјбдлб петруш- кабс. Вот кбні колб корсны кулакдс да став шельјасыс, кытчб кулак зббсбма лудік моз, колб кыскыны, разоблачйтны

вермаоны најѳ ужын вескыд классѳѳѳ чоткост нубѳѳѳм вѳсна, дугѳѳѳны кулак-кѳѳд либералничайтѳм, а ѳткымын места-јасын тајѳ овлывлѳ. Кыпѳѳѳны тајѳ органјаслыѳ ужсѳ сещѳм политическѳј жуждаѳѳ, меѳым бырѳѳѳны лоны вермана предателскѳј ужјас, мыј вѳлі неважѳн вѳчѳма вѳлѳгдаса прокурор Ивановлѳи. Тајѳ мортыс, классѳѳѳј суслунсѳ воштѳмѳн, Октабрса революцијалы 15-ѳѳ во тырѳм куѳа мѳѳѳермѳма мездыны контрреволюционерјасѳс, активнѳј политическѳј классѳѳѳј врагјасѳс. Тајѳ Ивановыс сетчѳѳ воштѳма классѳѳѳј суслунсѳ, мыј, кодыр сѳјѳс корасны тајѳ фелѳ куѳаыс КрајКК-ѳ, сѳјѳ вѳсталѳ: „Мекѳсј петкѳѳѳлыны прокурорлыѳ влѳјан-нѳсѳ да чужѳмбансѳ“. (Президиумсан реплика: „петкѳѳѳліс“). да петкѳѳѳліс, но сѳѳ да сещѳм ногѳн мортыс петкѳѳѳліс, мыј мѳ сѳјѳс вѳтлім партѳјаыс.

ѳткымынѳн рајонувса организација-јас пыѳс суд нубѳѳѳн да прокурорскѳј органјаслыѳ кулакјаскѳѳ верманан ужсѳ чорѳѳѳѳм слава улын корѳѳны „прѳручѳн-нѳј“ прокурорјасѳс. Тајѳ оз артмы. Емѳѳ ѳткымын организацијајас, коѳјас, мыјѳн прокурор куѳѳѳмкѳѳ вопрос куѳа ВКП(ѳ) РК-кѳѳ оз ло ѳѳи дума, пырыѳ-

пяр-жэ зідны прокурорс мездны
раіонын ужаломыс.

Тащом практыкакд местајас вылын мі
кутам вермасны. Сы вѡсна, мыј сетѡні
решеньѡјас нудігѡні, вопросјас відла-
лігѡні ужалысјасыс споружѡны, партіја
генералнѡј тујвічыс бокѡ кежтѡг—пар-
тіјнѡј організаціја оз ворсѡы, а воас,
сещѡм організаціјаас вопросјасѡ бур-
жыка, јонжыка кутасны відлавы да і
ужыс вожджык мунас. Міјанлы оз ков
повчыны таыс, а міјанлы колѡ повны
сещѡм положеньѡыс, кор местаын зев
лѡн, бытѡ нурын, кѡні јѡзыс оз вен-
чыны, мѡда-мѡдсѡ оз крїтїкујтны. Вот
тащом местајасас колѡ корсны сіѡінјас
да оппортунізм.

1.V Бурмѡдны уж ѡтка олысјаскѡд.

Ѳтка ужалыс крестана костын уж
бурмѡдѡмлѡн, меѡса-нін классѡвѡј тыш
јѡса мунігѡні, коланлуныс зев ыжыѡ.
Ѳтка олыс крестанаѡс дѡнјавтѡм вер-
мас лѡны сѡмын „шужавыѡ“ головоѡап
јурын, ліѡд матыс адчыс јѡз јурын, код-
јас вунѡдѡны, мыј 40 пр. став олысјас
пїыс ѡтка олысјас. Воштыны сещѡм
ыжыѡ фактор і політїканын, і вѡрлеѡд-

ны" да відчысьоны овны јѳз щѳтѳн,
колхозса ембур гусавлѳмѳн, спекулі-
рујтѳмѳн. Тајѳ категоріјаса „јѳдіноліч-
нікјасыс“ абу-нін ужалыс јѳз ісувтисны
классѳвѳј врагјаскѳд ѳтѳ шеренгаѳ ро-
бочѳј класслы паныд. Тајѳ јѳзыскѳд
міјанлы колѳ когасны сіѳ-жѳ, кыѳі і
классѳвѳј врагјаскѳд, сы вѳсна, мыј
тајѳ паразітјасыс кыскѳны капіталізм-
лаѳ. Накѳд тышкасны колѳ кыскыны
колхознікѳс да аснысѳ јѳдінолічнік-
јасѳс.

Но нѳтѳі оз поѳ ідеалізірујтны му-
кѳд ѳтка олысјасѳс, торја нін оз ков
вунѳдны, мыј најѳ колтѳѳны государст-
веннѳј заданнѳјас тыртѳмын. Кулацкѳј
вліјаннѳ некымынѳд пај јѳдінолічнік-
јас вылѳ, мелкобуржуазнѳј настроєн-
нѳјас бѳрынжык кысѳысјас пѳвсын,—
ставыс сіјѳ вѳѳѳ ассыс ужсѳ да пет-
кѳдлѳ ассыс пыщкѳссѳ ѳткымын јѳдіно-
лічнікјасѳн государственнѳј заданнѳјас
куѳа кѳсјысѳмјассѳ тыртны ырјанітѳ-
мын. Государстволы паныда тајѳ мѳвп-
јасыскѳд массѳвѳј уж нуѳдтѳг да обш-
ественнѳј мерајас пыр когастѳг, а ыр-
јанітьсјас вылѳ—чорыд решітєльнѳј ме-
рајас пріміттѳг, мі огѳ вермѳ жүгѳдны
мелкобуржуазнѳј мѳвпјассѳ да огѳ

вермѣ бостны тыр вермѣм вѣрзагото-
витан да вѣзму прѣдукта заготовка
планјас тыртѣмын.

Крајын ѣни муѣо јестественѣо да
здоровѣо процесс—коллективизација пас-
калѣм. Бѣрја лунјасѣ тајѣ паскалѣмыс
неуна содыштѣс, торјѣн-кѣ ѣтка олыс
креставѣнлыс ѣтчѣдја вѣзму вот перјѣм
нуѣѣѣмѣн—колхозѣнлыкы тајѣ вотыс оз
пуктыѣсы: государство тајѣ восковнас
нѣшта ѣтчѣд петкѣѣдлѣс преѣмуществоѣо
колхозѣнлыкыс ѣтка олыс воѣын. Кол-
хозјасѣ пырѣмыслѣн тајѣ соѣѣмыс ѣт-
кымын рајѣнѣој ужалысјасѣс радлѣѣѣ,
бытѣѣ ѣзжалыс кукаѣјасѣс. Крајкомѣс
рајѣнјасѣсѣн тыртѣсны „радлана“ теле-
граммајасѣн, коллективизација-пѣ пас-
калѣ.

Вот татѣни і тыдовтѣис мѣјан уна
јортјаслѣн обѣтановкасѣ гѣгѣрвоны куж-
тѣмыс. Мыј вѣсна бѣрја лунјасѣ ѣткѣн
олысјас паскыда заводѣтѣсны пырны
колхозјасѣ? (Ме шуа, бѣрја лунјасѣ сѣјѣн,
мыј і ѣтчѣдја вот лѣѣѣѣтѣѣ колхозјас
быдмѣсны нормалнѣја). Фелѣмыс сещѣм,
мыј јѣѣнолѣчѣнык колхозѣ пырѣмѣн ар-
талѣ мынтѣѣѣчыны пролетарскѣој госу-
дарство воѣын кѣсјѣѣѣмјас олѣмѣ пѣр-
тѣмыс, ѣнисѣ—ѣтчѣдја вотыс. А ѣткы-

мын донд жортјас тајдс ез гдгдврвонн і
заводітисны кекеначны. Паскыда вос-
тисны колхозјаслыг ддсјасдд, „пджа-
луде“-пд. Те кд једінолчнїк да ен
тырт пролетаріат государство воын
кдсјсдмјастд, лок-інд пдлзудгчы госте-
прїимстводн, пыр колхозд, сїјд тенд
мездас налог мынтдмыг“.

Тајд номерыс оз прдјдт, тајд ма-
неврсд мїјанлы колд ерддны, а дтка
олыслы шуны: „Колхозд днї мї бостам
відлалдмдн да колхозд пыртдзыд мї
тенд (једінолчнїксд) прдверїтам: енд-д
те вбвлы кулакнн, кыдї те тыртан да
тыртїн пролетарскдј государство воын
објазателствојастд, енд-д сажддчыв се-
тыс, енд-д актївнїја ужав колхоздс
кїстдм вбсна. Те кд честној, сдветскдј
труженїк да аскадд мынтїн государ-
ство воын објазателствојастд — пджа-
лудста, лок колхозд, а тајд инддм тор-
ја ас кд емдс нелучкїјас, абу ставыс
кыдї колд, то колхозд тенд бостдмыг
ндрдвїтлам, сетам теныд срок: вожын,
во, а те тајд каднас ісправїтчы да пет-
кддлы астд государственнїј заданїдјас
дккуратнїја тыртдмдн, колхоз вбсна
кулаккдд косасдмын соціалїстїческдј

государство дор облымы ужалом і сәкі тені мі бостам.

Жортјас, колхознӊі вопрос куџа ме кӊсја-на вӊлі нӊшта вӊстыштны ӊткымын торјас. Медвоџ колӊ инџыны ставлы сы вылӊ,—мед ез лыџтны колхоз вылын командужтны, ез лыџтны мырџыны сылыџ преімушествојасӊ. Таџисӊ медса-нӊн вӊчӊмаӊсӊ сӊктсӊветјас, кодјас колхозлы прӊказывајтӊны (кӊт, ескӊ та вылӊ праваыс і абу, вӊчӊны не законлы ногӊн) вештыны сӊктсӊветлыџ рӊскодјасӊ колхознӊі кассаыџ, снабжајтны сӊктсӊветын ужалыџјасӊс, кор ковмас ужӊдны колхозса вӊвјасӊс, кор вӊвјасыс колхозас јона колӊны, да нӊшта сылы сетыџ оз мынтыџны; вежлалӊны колхозӊн вешкӊдлыџјасӊс да с. в. Ташӊм командужтан прӊктикакӊд, кодӊ назӊдӊ колхозӊс, колӊ нуӊдны чорыџ коџ.

Онӊџ-на местајас вылын ез гӊгӊрвоны колхозса актӊвкӊд уж нуӊдӊмлыџ ыжыџ коланлунсӊ колхозјасӊс организација да овмӊс боксаӊ јонмӊдӊмын, а тајӊс вӊчтӊг сӊкыџ пӊртны олӊмӊ колхозјас воџын сулалан могјасӊс.

Сӊктсӊветјаслы да партјачејкајаслы колӊ пуктыны шӊр могӊн колхозса актӊвкӊд уж нуӊдӊм.

Табьрына ме інда агротехнічэскай да зоотэхнічэскай знаньнясён тэмавыны колём вылэ, но таён тэмавыны колём че сёмын колхознікяслы, сійэ актывясль, сіктса да раёнса ужалыяслы, но і карса актывлы, тэмавыны сы вёсна, мы агровомічэскай знаньнясён он вермы конкретнёжа вёскёдлыны урожај вёсна вермаёмын. Мунны сіктэ да горзыны: кыпёд, вај, урожајтэ да не вёлёдыны, кычэ сійэс вёчны,—сійэ лэб вёс ужалэм, некёдэс некытчэ не вёлёдёмён да некыщём рэзултатяс не бостёмён. Быд коммуністы колэ сувтёдыны ас воэас могён—тэмавыны агротехніка!

V. Оппортунізм куэа—јонжык бі

Классёвёј враглён ем аслас агентаура, аслас отсасыяс партія пыщкын, сійэ—ердэ петкёдтём-на да партія пыщкыё вёлтытём вёскыдывв оппортуністяс, кёдяс кутёны-на партіјнёј білет. Робочёј класслён тајэ предавёляс пукалёны чёва, тэввылас кутёны, мы вёскыдывв кежыёс партія шуіс партіяын вічыны поэтёмён. Но сыёс вёскыдывв оппортуністясыд ез вежыны: најэ вёкжэ-нын колёны кулак воэын сетчыясён,

најџе дорџејасџн; партија пышкџ колџ-
маџе да асыныс мџвпјасџе вежтџг најџ
џвурешнџчајтџны: кыв вылас најџ
партија генералнџ вџџ дор, а збывы-
лын—сылы паныџ. Тајџ медбура гыџалџ
Рјутинскџ група вылын. Кыв вылын
најџ ставџн вџліны партија генералнџ
вџџ вџсна, а асланыс контррезолуцџннџ
платформа вылын сетисны лозунгјас: про-
мышленностџс сетны капџталџстјаслы
концесџјаџ, колхозјас да совхозјас кџет-
ны, вџктса овмџс сџвмџџны џтка овмџс-
јас тујџџ кулакјаслы вџла сетџмџн.

Тџданныџ-џ, мыј тајџ лџџ? Тајџ лџџ
џџрлаџ мунџм, капџталџзм воџын сетџџм.
Таџџм џвурешнџчџствџсџ да партијалы
џџменџтџмсџ тџ верманныџ адџыны ас
орџеыџ, кор партијаса торја шленјас јџт-
џмаџе кулакјаскџџ, пџтакајтџны налы,
мукџџ дџрјџ нырнџџџны наџ да скџт
таргајтџмын, сувтџны паныџ государст-
веннџ заданнџџаслы, џџџны мувџџ прџ-
дуктајасџџ государствоџс да с. в. Вес-
кыџвыџ оппортунистыџ „џџв лантџма“,
но партијалы паныџда ужџџ, предателскџџ
ужџџ сџџџ ез џновт.

Вескыџвыџ оппортунист абу
џџвџџлен, мыј пролетарскџџ государ-
ство нуџџџџ чорыџ тыш вџрјаскџџ, социа-

львічэскай эмбур гусавльняжаскѡд, сїѡ
—пачыд став таѡ меражасыслы. Мыжа-
ма-нѡ-нїн таѡ „вїржуѡм“—мѡвпалѡ-шуа-
лѡ сїѡ. Но кыдї-нѡ мї сылы вїзам воча-
кыв,—пролетарскѡй гусударстволы колѡ
тышкасны паразїтжасыскѡд, гусударствен-
нѡй да колхознѡй эмбур таргажтысжасыскѡд,
оз-кѡ кѡрт кїѡн пѡдтав хїщнїкжастѡ, код-
жас кѡсїѡны овмѡѡчыны јѡз щѡт вы-
лын, вѡрѡѡдны поѡтѡм соцїалїстїчэскай
эмбур щѡт вылын.

Оппортуніст абу дѡвѡлен сїѡ мера-
жаснас, кодѡс нудѡ правїтельство прогул-
щїкжаскѡд да лодыржаскѡд тышкасѡмын,
коджас деклассїрованнѡй элементжас, му-
кѡд дырї весїг прїзводство вылѡ сужѡм
кулакжасыс. Оппортуністжасы абу нїм-
коѡ дај сїѡ мунѡ паныд, кор прогул-
щїкѡс вѡтлѡны прїдпрїятѡ вывеыс, па-
терасыс да мырѡѡдны прѡдоловственнѡй
карточкасѡ. Таѡ-жѡ „мырѡѡналѡм“—
горзѡны оппортуністжас. Налы бытѡ абу
гѡгѡрвоана, мыј робѡчѡй класс став враг-
жасѡ — кулакжасѡс, вѡржасѡс, хїщнїкжасѡс,
спекулантжасѡс, прогулщїкжасѡс—немжа-
лїттѡма кучкытѡг оз вермы олѡмѡ нудѡны
асеыс дїктатурасѡ да стрѡїтны соцїалїзм,
медѡа-нїн кор классѡвѡй тыш јосмѡ, кор
мї олам капїталїстїчэскай кыщ пїын. Оп-

портуніст, кыці капіталізмлы бетчыо кыці сылди агент, сувто паныд став мерајаслы, кодјасбе вескѳѳѳма кулаклы паныд, паразітјаслы паныд, вескѳѳѳма робочѳј классыѳ фіктатурасѳ јонмѳѳѳм вылѳ. Оппортуніст „ставсѳ“ дорјѳ, сѳмын оз дорјы пролетарскѳј государствоѳ, оз дорјы социализмѳ.

Тайѳ чорыд мерајасыс, кодѳс нуѳѳѳ робочѳј класе аслас могјас вѳснаыс, сылы быт коланаѳѳ, медым стрѳітны социализм, медым венны сѳкыдлуныјас; сіјѳс пѳртѳм вѳсна пролетаріат јонмѳѳѳ пролетарскѳј массајаслыѳ бојевѳј ѳтувјалунсѳ. Весіг ѳтї минут кежлѳ оз поѳ вунѳѳѳны, мыј робочѳј классы социализм стрѳітѳмсѳ лоѳ нуѳѳѳны, кор классѳѳѳѳј враг јона падмѳѳѳѳѳны, кор абу-на бырѳѳѳѳма мелко-собственнїческѳј да мелкобуржуазнїј тенденціјас да мѳвпјас.

Мїллон јѳзјастѳ котѳ перевоспїты-вајтны, обшественнѳј ембур дїно, уж дїно, лѳсѳѳѳны-дѳѳѳрїтны социалїстїческѳј бѳвт-сѳѳм, кыпѳѳѳны производственнѳј дїсцїп-лїна. Кыці-жѳ поѳѳ нуѳѳѳны тайѳ могјассѳ, он-кѳ пѳѳгы классѳѳѳѳј врајаслыѳ да најѳ дор муныѳјаслыѳ зїлѳмсѳ раѳны социалїстїческѳј производство? Мы-жѳ вѳѳны врагкѳѳ, кодї гуѳавлѳ ужалан кад про-

ізнродство вылыні? Пачб-мы-но тапі лі-
чбдчыны, кор прогульщік вбсна мїжан
промышленност оз сет страналы прбдук-
ціја мїллард квајтсо мїллон шайт дон?
Мырдбн щбктбмјассыд мї некор ег бт-
кажїтчылбј, кор сїјб мунб робочбј класс-
лы бур вылб. Сїјб могјассб робочбјјаслы
да крестаналы мї вежбртбдїм дај возб
пондам вежбртбдны, најб—сы дор му-
нбны, медым немжалїттбма тышкасны
хїщнїкјаскбд, спекулантјаскбд да про-
гульщїкјаскбд, робочбјяд пыр вбвлї соці-
алїстїческбј дїсціплїна дор.

Сбмын лошмбм-пбрысбм оппорту-
нїстїческбј клїкуша, а не болшевік,
вермас кбсјны сещбм тыш паразїтјас-
кбд, спекулантјаскбд, лодырјаскбд да
прогульщїкјаскбд, — кулаклы отсасы-
јаскбд да пролетарскбј государство
врагјаскбд, — кодыо ескб налы сбмын
бур вблі. Таї оз вермы лоны!
Став таїб пежыскбд мї вермам
тышкасны сбмын сещбм мерајасбн, кор
врагјас збылвылб качаласны про-
летарскбј кїлыб јонлунсб.

Таїб став вїсталбмсыс тыдалб кущбм
лок ваїб вескыдвыв опторгунїзм. Мїжан
мог—кыпбдны болшевістскбј еуслун
јонжыка ердбдны вескыдвывса оппорту-

кїстїаслыє вылног зїлѡм—петкѡдѡмсѡ,
ерѡѡдны двурушнїчествос да, кызї ро-
бочѡй классѡс предајтысѡсѡс, вѡтлыны
најѡс партїяысѡ.

Крајын ѡткымын парторганїзаціјасѡ
полдїсны дај кѡн-сурѡ поѡтѡмѡсѡ. Кѡн-
сурѡ партїяѡ прїмїталїсны нїнѡммында
бѡрјыстѡг, ез бура тѡдѡдны прїмїтан
мортѡс. Меным талун вїсталис Корольев
јорт, мыј З-д лесозаводыввса ксм кол-
лективса секретар вѡлѡма кулак. Мыј
тащѡм фактїасыс абу ѡтка фактїас, тї
сы јылыс кывлїнныд-нїн велуна доклад-
јасыс. Вѡтчїсны лыд бѡрса, і сыыс уж-
пом—торја парторганїзаціјаслѡн ков-
тѡм элементјасѡн јѡгѡсѡѡм, вескавлїсны
весїг кулакјас. Такѡѡ ѡтщѡщ ѡмѡла ужа-
лїсны канфїдатскѡй состав пѡвсын марк-
сїстско-ленїнскѡй воспїтаннѡ нубѡѡм
вѡсна.

Тащѡм торјыд щѡктѡ нубѡдны орга-
нїзаціјасѡ пышкын весалѡм, кодї отсалас
партїялы мездысны классово-чужѡѡй
элементјасыс, кулак воѡын ветчыс оппор-
тунїстјасыс, бѡрѡ колѡм мелкособствен-
нїческѡй мѡвпалысјасыс, партїяѡ случај-
нѡ вескалѡмјасыс да с. в.

Такѡѡ ѡтщѡщ колѡ чорыда нубѡдны
канфїдатјасѡ пѡвсын воспїта-
тельнѡй уж.

VI. Вөрлөзөм жылыс, кылөчөм жылыс да финансовөй дисциплина жылыс

Жортјас! Вөрлөзөм куца вензөмјасыс
мена м сөлөмөј ез бурмы. Ме вескыда
шуа, менам содіс вөрлөзөм вөсна тре-
вога. Мыын-нө белдыс? Оти-кө, ме но-
гыс, мыј не сөмын колхозјасын, нө ве-
сіг і торја парторганізаціјасын заво-
дїтөны жебмөдны вөрекспорт вөсна
төждысөмсө, а тајд-өд некытчө нин оз
шогмы. Колө чорыда гөгөрвөны дај уна
во кежлө, мыј Војвыв крајын медпочот-
нөј мөг, сіјд—вөрекспорт вөсна тышка-
сөм, мыј тајд фронтыс—медыжыд фронт,
сы вылө колө медвојдөр торјдөны мед-
бур вынјаснымдс, медбур кадрјаснымдс;
колө төдны, мыј кулак, классөвөј враг
—вөрекспортлы воча мунө. Тасаң со
кушөм быт колана вывод: партїјнөј
јачејка абу-кө большевістскөја
бостгөма вөр вөсна тышкасөмд,
оз вермы лыфдыны коммуни-
стическөјдн. Колхоз, Војвыв
крајувса условїдјасын, абу-кө
бостгөма вөрекспорт вөсна
тышкасөмд,—сіјд абу міјан кол-
хоз, сещөм колхозыд лөб кулацкөјдн.
Мыј вөсна? Оти-кө, сы вөсна, мыј мі

вѳрекспорт мѳгјастѳ, сјѳ мѳгјасас оз-
кѳ бѳстѳыны колхозјас да колхознѳк-
јас—уна дас сурс колхознѳкјас—нубѳны
огѳ вермѳј. Вѳрекспортыд—уна ужвын
бѳстана уж, сетѳ колѳны уна масса
робѳчѳј. Сѳктын кызвын массаыд—кол-
хознѳкјас, і колхознѳкјасыд-кѳ да кол-
хозјас-кѳ мунасны вѳрлеѳѳмыс бѳктѳ,
кежасны сенѳ ужалѳмыс,—кодкѳд мѳ
секѳ кутам штурмујтны вѳрлеѳѳмѳѳ,
вѳркылѳѳѳмѳѳ, окоркатѳ, погрузкатѳ,
вѳрпѳлѳѳѳмѳѳ да с. в. ? Ме сѳѳі чајта,
мыј парторганѳзацѳјајас тајѳ торсѳ оз
тырмыѳѳн пыртны партѳја шленјас ве-
жѳрѳ, колхознѳкјас вежѳрѳ; ѳѳ сеѳѳѳ-
мыд ез-кѳ-вѳв, ез ескѳ петны таѳѳѳ ѳем-
јандыѳѳѳм да кулацкѳј сорнѳјасыд: „Вѳр-
леѳны ог мун, меным ѳекор дај горт
гѳгѳрын ужјасыс уна“. Таѳѳѳ кулацкѳј
вѳчакывјастѳ кывлан мукѳѳѳѳѳрјѳ ѳе-
сѳѳмын беспартѳјнѳј колхознѳкјассан, но
весѳг ѳткымын партѳјаса шленјассан.

Мѳјан мѳгјас пыщкын ѳѳѳ ѳжыѳ ѳт-
ветственнѳј мѳг—воспѳтајтны партѳјнѳј
да колхознѳј массајасѳс сеѳѳѳм вѳѳѳѳ,
мыј мѳјан воѳын медвоѳѳа мѳгѳѳ колѳ
лоны вѳрексспорт вѳсна тышкаѳѳѳм. Ме
пола, мыј весѳг ѳткымыѳѳн рајонувса
парторганѳзацѳјајасѳѳн вескѳѳѳѳѳѳѳ за-

востанья кезны таво. Од мыдын мот-
тордын, жортас, почо виставны сийтор,
мыл велуна руководыщой ужнудысяс
ворлезан районжасан воысяс — сновтчис-
ны пленум вылын ворлецом куца вен-
чомжасын сорнитомыс. Факт-од, мыл
колава боевой зельдочомыд ворлецомад
оз-на тдчы, декабрьской джасыд збыл-
выло абуос-на. Тижанко мовпжасон,
ворлецом жылыс оз поч бергдчыны
раионжасад. Сски вендомыд чик збыл оз
ло. Колд чорыда бергдны визддмны-
мдс ворлецомла. Крайком пленумлы
колд корны вескыд кыв партијаса, быд
шленлыс, мыл сийд збылвыло большевист-
скоја пондас тышкасны вдр вбсна. Не-
кущом ледчодомжас тайд уж вылын ми
огд вермдй лезны, некущом размагичи-
ванно, мыл вермомыс чорыда зельдочом:
„ловнымдс пунктам, но вдр бо-
там“.

Ми ворлецом планнымдс уточнитим, и
мед бдрја лбоддомжаснас днја планыд
сещом, мыл некущом страховочной ре-
червјас абуос. Став арталомсд течдма
сы вылын, мыл ми дти керјдз ставсд ке-
ралам, кыскалам, лезам кылдны, и нидти
кер тулысса ји мунигдн да 1933-д вога
навигацијаны оз пышјы морео, — сдмын

тащом условіјас дырїі мї оетам тыр-
мымон заводјаслы да біржајаслы сырїо.
Сїз-кѳ мїјан колѳ сїнмѳс-моз візны быд
кер, тѳждысны сы вѳсна, медым завод-
јас да біржајас бостасны тырмымон
вѳр. Тајѳ мїјанѳс щѳктѳ нуѳдны боје-
вѳј тыш 1933-д вѳса кылѳчѳмын.

Тавѳса вѳрлезан плантѳ зелѳдчытѳ-
гын он тырт. Мїјан колѳ жугѳдны быд-
сама падмѳдчѳмјассѳ да вѳрлезѳм орѳд-
ны зїлысјассѳ. Торја колхозјасыд-кѳ
еновтѳѳны вѳрлезны петѳмѳ, сещѳм
колхозтѳ мї вермам вїдлавын кызї ку-
лакы кївын ворсыѳс. Буракѳ, сещѳм
колхозтѳ, кодї мырдѳн паныд сувтѳ вѳ-
рѳ кајѳмыс, ковмас мунны да распус-
тїтны.

Мыј мїјанлы сещѳм колхозыд, најѳ-кѳ
оз кѳсїны тышкасны соціалїзмлы валу-
та сетѳм вѳсна? Ачыс колхозыс дај
колхознїкјас заїнтересованѳс вѳрек-
спорт вѳсна тышкасѳмнас: ѳд вѳрекспор-
тыс бостѳм валута странаѳс індустріа-
лїзуїтѳм пыр муѳд колхозлыс вынѳс
їонмѳдѳм вылѳ, — ѳд індустріалїзација
пыр колхоз бѳстас унжык машїна, ун-
жык трактор да с. в. Колхознїк да
їеѳїнолїчнїк вѳрлезѳм вѳсна тѳждысѳ-
ны і сы вѳсна, мыј вѳрын ужалѳм кы-

ёддэ налыс доходностё. Сіктса ужалыс массајаслы вёрлезёмысды выгёдајасыс быдёнлы гёгёрвоана і сіјёс мјанлы колё паскы да вежёртёдны. Сёмын классёвёј враг вермас пёжсыны патчёр вылын, пышјавны вёрлезёмыс да кылёдчёмыс.

Вёрлезёмын вермём шедёдём вёсна мед вёјдёр колё, арталёмён, мыј вёрлезёмысды классёвёј тыш нубдан фронт, обесечітны вёрлезёмё массёвё, а петём. Онёз вёрлезёмё массёвёја петёмысды абунна. Сесёа вёрын став ужалысјасё котыртавны брігадајасё. Тёдам-ёд, брігадајасыдён, мыј ыжда значёныёс вёрын да кылёдчёмын уж вынтё котыртёмад да уж вын сувтёдёмад. Сёмынтај тајё ыжысды ужсё профојужныкјасысды да кёжајственныкјасысды вунёдённы; вунёдённы, і сы вёсна став вёрлезыёјасёс брігадајасё котыртёмысды абунна. Став вёрлезыёјасёс брігадајасё котыртёзёмысды вермём бостёмысды оз ло.

Став медалём робочёјсё да кызвын постёјаннёј кадр, ещя вылё 85 прёцент, ас обозкёд ётлаын прёізводство вылё, вёрё, пёрёдчыны да кыскаёны. Подсобнёј да стрёітёльнёј ужјас вылын ужалысды вайёдны медёщаёз. Колё дугёдны

ны. Крајком сы вылѝ оегіс срок январ 1-ја лун, но рајкомјас ез-на сетны колана ърјас, медем пленум вылын лоі ескѝм, мыј тајѝ ѡрсѝ освоітѝмѝ лоѝ ештѝѝма Крајкомѝн індѝм срок кежлѝ. Колѝ зелѝдчывны, вѝчны сізі, меѝ нїѝтї кер ез пышѝѝд тулысса јї.

Мї. јортјас, быдмам,быдмам сізі, мыј ма-теріалнѝј ресурсјас вѝчѝмыѝд оз удїт вѝт-чыны мїјан быдмом ѡрса. Тасаѝ мїјан мог -- мобїлізутны пышкѝсса ресурс-јас, овны економнѝја, мыј вермѝмыс ра-ціоналнѝја вѝфїтчыны материалнѝј цен-ностјасѝн. Овны план сертї, лїшнѝј рѝс-кодјас вѝчавтѝг. Тајѝ лозунгыс быѝ ор-ганїзаціјалы пыѝѝз інмѝ. Вел уна ор-ганїзаціјас оз овны средствојас сертїыс, преступнѝја „лышкыдасѝны“, оз овны налы індѝм лїмітјас пыщкас, фїансбѝѝј план пыщкас, вїзѝны унжык, полѝѝѝѝны аппаратјас, — адмїністратївно-кѝѝајствен-нѝј рѝскодјас, паскѝѝѝны планѝн артав-тѝм стрѝїтчан ужјас јона гырыс сумма-јас вылѝ. Кодї-нѝ кутас вештыены лїш-нѝј сѝм вїзѝмѝыс? Государство шѝт вылад сіјѝ оз артмы, государствовѝдѝн кѝшѝлыс абу реѝїнаыс, ыждаыс абу помтѝм. Овмѝстѝ нудны оз поѝ сізі, сещѝм мелкобуржуазнѝј ледчысѝмнад,

анархічэскай размуздааносты, а таксама
государственнай тэндэнцыяй, куд
як петкочоны фінансавы дысцыпліна-
ваност абутмын, колё тышканы кы-
ці государственнай саветскай казна тар-
гайтмкд.

Колё кыпдны чорыд фінансавы
дысцыпліна кбжајственнай, саветскай да
кооператывнай апаратјасын став чвено-
јасас. Парційнай арганізаціяјаслы тајд
поход нуодомас колё сулавны нрнуо-
дыјасдн. Сещом тыш нуодтдгыд быт
лобны перерасходјас, зелаласны уждон
мынтдмјас да с. в. Лоб буржык, копей-
канымдс вітам-кд індустрыалізація выд;
лоб буржык, вітдд ваддбр аралам-кд
буржыка да поэд оз сещом рдскдддыс
мынтддчыны. Тајд інімд щдщ парційнай
арганізаціяјаслы, кудјас кбжајственнай
арганізаціяјаслыс кор івлдны планјасдн
аргавтдм сдм стрддтддмјас выд дај му-
кдд сікас ужјас выд. Кбжајственнай ор-
ганізаціяјассыд сещом вескддлыјасдс,
кудјас нуоддны сещом рдскддјасд, ку-
там кыскыны кывкутдмд уголовнай пд-
радкдн. Кбжајственнай арганізаціяјас
кдшдл вылын командуйтны, кудлы сі-
јд абу дшы, мі огд ледд.

Партијални, робочој класној набој,
ној, бојјасин келитиби кырнубдыны
— Централној Комитет да вожд — Ста
лин јорт, најо вескѣдлобон социализ
стрѣитые караб і вожд мунас туј куца
вескыда, снѣбн курс — класјастом со
цијалистическој общество. Обелыс м
сајын, војвыса болшевикѣе сајын. М
јанлы колѣ укзавны буржыса, лѣдны мѣ
пјатилетка Војрив крајын ез понды тѣ
ны нѣдѣ прорыв. Болшевикѣскоја бое
ѣдмѣн лѣвинској отуѣталунѣн парти
да робочој класе интересѣсѣн предан
ностѣн, став вынымыѣе велѣдѣмѣн муны
вожд, гырыс верымыѣсѣн, нѣд пјатилет
ка тыртѣмѣдѣ (бурној да куц аилѣбѣе
ментѣс).

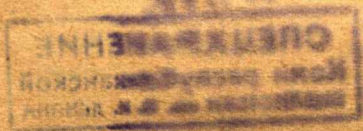
№ 1177

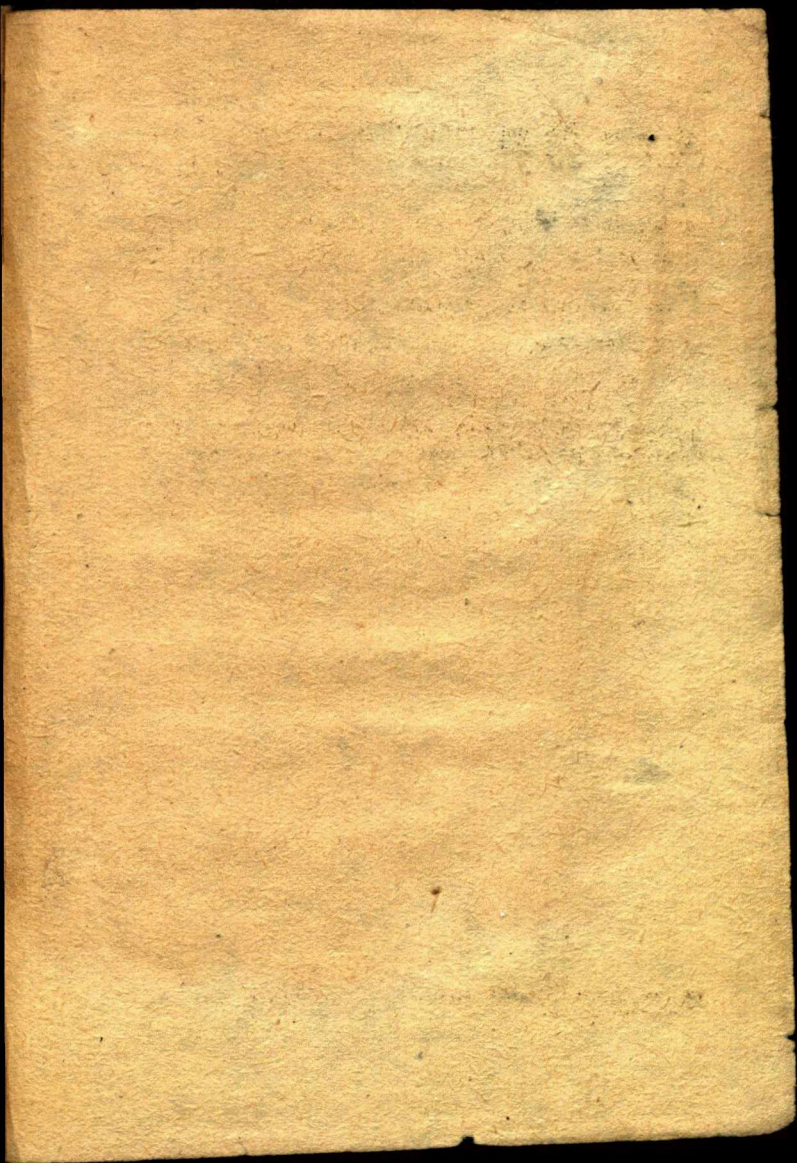
СПЕЦХРАНЕНИЕ
Коми республиканской
БИБЛИОТЕКИ им. В. И. ЛЕНИНА

ЖУРНАЛДЫҒ

беттер

I. Матса мағас	3
II. Сикты вьгь обстановка жылы	19
III. Нышта бгчыс кулак жылы	32
IV. Вурьбдны уж бтка олынокб	43
V. Оппортунызм куца—юнжык бI	49
VI. Борлези жылы, кылбчбм жылы да финансовбй бисциплина жылы	53

доньс 30 ур.